

Kako djeca uče o Europskoj uniji

Davorka Rački Zimolo, odgajateljica mentorica
Irena Brajković, stručna suradnica psihologinja – mentorica
PU Dječji vrtići Pula, DV Monte Zaro

Znaju li djeca predškolske dobi što je to EU? Koliko su upoznata s tim pojmom i njegovim značenjem? Mediji svakodnevno objavljuju podatke i novosti vezano za EU, a i obitelji djece govore o tom događaju. Kako djeci približiti svijest o EU zajednici pišu Davorka Rački Zimolo i Irena Brajković.

Kako možemo djeci поближе predočiti pojam EU? To je pitanje koje nam se otvorilo prilikom uključivanja u projekt THINK.EU pod pokroviteljstvom Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva Pula. Pored vrtića iz raznih istarskih gradova, u projektu je sudjelovala i naša ustanova – PU Dječji vrtići Pula s pet vrtićkih skupina. Slijedi prikaz projekta i popratnih aktivnosti kojeg su osmislile odgajateljice Davorka Rački Zimolo i Marinela Lančić sa svojom skupinom Cvjetići u vrtiću Monte Zaro.

Što je EU?

Cilj projekta bio je upoznavanje djece s značenjem EU, narodima i običajima te osnovnim karakteristikama država članica EU. Kao i uvijek kad započnemo rad na novom projektu, prvo krećemo od onog što je djeci poznato. Kako nam se činilo da će tema EU biti nepoznata, prezahtjevna i daleka našoj mješovitoj skupini, prvo smo željeli saznati jesu li djeca uopće ikada čula taj pojam i što o njemu znaju, otkriti njihova skrivena predznanja. Evo nekih njihovih izjava:

EU je kao jedan život u Hrvatskoj. (Miro D.)

EU je jedna velika kuća gdje se priča puno jezika. (Jakov B.)

Skupina Cvjetići u posjetu EU info pointu

Crtanje zastava i pisanje naziva zemalja za Kućicu EU

Na televiziji kod predsjednika sam čuo nešto za EU. (Toni D.)

EU je jedna zemlja. (Luka S.)

Započevši priču o europskim državama, djeci smo dali mogućnost da iznesu svoja znanja i na taj način aktivno sudjeluju u procesu učenja.

Ja sam putovala u Sloveniju.

Moja baka radi u Italiji.

Mi imamo prijatelje koji žive u Švedskoj, pričaju švedski.

Moj se tata rodio u Njemačkoj.

Kad sam išla u Kopar, pokazala sam putovnicu.

Moj tata živi u Londonu.

To je u Engleskoj.

Posjet EU Info pointu

Kako bismo proširili dječje spoznaje te vizualno predložili značenje EU, počeli smo prikupljati dječje enciklopedije, dječje karte svijeta i karte Europe. Uz pomoć globusa tražili smo Europu, Hrvatsku i njima poznate države. Budući da u Puli postoji EU Info point Istarske županije, s djelatnicima smo dogovorili susret i tako bili prva predškolska skupina koja ga je i posjetila. Tu su djeca dobila osnovne informacije o razlozima nastanka EU te saznala koje su sve države njezine članice. Uz pomoć djelatnika, djeca su na karti Europe lijepila zastavice država članica. U sobi smo započeli uređivati 'Kućić EU' gdje smo stavljali sav prikupljeni materijal koji smo dobili u EU info pointu i sve ono što su djeca donosila od kuće. Prva veća zajednička aktivnost bila je izrada EU kuće. Krenuli smo u

potragu za velikom kartonskom kutijom. Djeca su prvo obojila zidove kućice u bijelo, a krov plavom bojom. Upitali smo ih koliko će prozora imati naša kućica? '28, naravno jer je toliko država', odgovorila su djeca. Djeca su s velikim veseljem pratila dok sam rezala otvore za prozore na kućici, a samo ih je brinulo hoće li biti dovoljno mjesta i za vrata. Kad sam iscrtala zadnji prozor, koji je ostao zatvoren, upitala sam ih čiji je to prozor. Znali su da je to naš prozor na kojeg su kasnije zaljepili i hrvatsku zastavicu. S unutarnje strane prozora, starija djeca ispisala su nazive svih država, a na vanjske lijepili zastavice koje su sami obojali. Lijepeći 12 žutih zvjezdica na krov kuće, objasnili smo djeci da one predstavljaju solidarnost naroda Europe. Najveći interes i oduševljenje djeca su pokazala za malu knjižicu 'Putovnica za Europsku uniju' (Publikacija Delegacije EU u RH) koja je bila izvor puno korisnih informacija. Naučili su glavne gradove nekih država, a simpatična maskota lisice poučila je djecu kako se pozdravlja u pojedinoj državi (u Češkoj Republici 'Ahoj!', u Danskoj 'Hej!', u Španjolskoj 'Hola!', u Rumunjskoj 'Bună!' i 'Ola!' u Portugalu). Prateći dječje interese, predložili smo da i oni izrade svoje EU male putovnice s osnovnim podacima i svojim nacrtanim portretom. U likovnom centru izrađivali smo male EU kovanice u tehnici folije, modelirali u tehnici glinamola te crtali tušem, grafitnom olovkom i pastelama. Kako se naša skupina zove 'Cvjetići', osmislili smo i izradili novu didaktičku igru 'Cvijet EU' s 28 latica. Svakoj je latici (državi) trebalo pridružiti njezinu zastavicu. Zanimljivo je da su djeca vrlo dobro prepoznavala dosta zastavica i uz našu pomoć uspješno igrala igru. Djeca su samoinicijativno počela od lego-kockica slagati zastavice država članica gledajući u Dječju enciklopediju. Europa predstavlja i raznolikost jezika, a i našu skupinu 'Cvjetići' čine djeca različitih nacionalnosti. Što oni o tome misle: 'Moja oma priča nje-mački, Mömen je Arap, on je došao iz Arapske. On priča drukčije, i Elma priča drukčije.' Ja objašnjavam: 'Mömen

priča arapski, a Elma romski'. Vana sve to sluša i pomalo nesigurno kaže: 'A ja jel da pričam hrvatski?' Zaključili smo da je važno da se svi razumijemo kako bismo se mogli složno igrati u našoj EU kućici.

Think EU

Iako smo u početku bili skeptični po pitanju provedbe ovog projekta radi apstraktnosti samog pojma te poteškoće u njegovom prilagođavanju dječjem iskustvenom učenju, mislimo da su nastale aktivnosti zadovoljile naš cilj. Djeca su pokazala interes za aktivnosti, istraživala su pojam EU i izražavala svoju kreativnost. U sve to su uključili i svoje roditelje te se, pored učenja, jako zabavljali. Na kraju, održali smo Završnu konferenciju projekta THINK. EU u pulskoj Zajednici Talijana gdje su predstavljeni rezultati projekta u cijelosti pa tako i naš doprinos. Pokazali smo kako djeca, uz uvažavanje pretpostavki prirodnog dječjeg učenja, mogu razumjeti apstraktne pojmove kao što je EU. Pojednostavljenim dječjim razmišljanjem EU je zajedništvo različitosti gdje ljudi jedni druge prihvaćaju i međusobno si pomažu. EU je nešto kao mješovita skupina Cvjetići. Ali tu naš projekt ne završava. U tijeku je tiskanje brošure radova djece predškolskih ustanova s područja Istre, sudionika projekta. Ta će brošura prikazati dječje razumijevanje EU kroz njihove uratke, crteže te izjave i poruke. S obzirom na to da postoje brojne brošure i letci s ciljem informiranja o EU namijenjenih odrasloj populaciji, ovo će biti jedna brošura namijenjena djeci.

Literatura:

1. Greenwood M., Pinnington A. (prijevod: Jambrović, M.): *Zabavni dječji slikovni atlas*, Mozaik knjiga, Zagreb, 2011.
2. Butterfield, M., Turner, D., Beasant, P.: *5000 zanimljivosti o našem svijetu – Dječja enciklopedija*, Extrade, Rijeka, 1996.
3. Dragišić, I., Škopac, A., Zimolo, L.: *EU projekti u Istri*, Upravni odjel za međunarodnu suradnju i EU integracije Istarske županije, i Tisak d.o.o. Pula, 2011.
4. *Sve što ste htjeli znati o EU*: http://www.mvep.hr/files/file/publikacije/Sve_sto_ste_htjeli_znati_o_EUropskoj_uniji_web.pdf
5. *Putovnica za Europsku uniju*, Luksemburg: Ured za publikacije EU, 2009.

istražujemo i stvaramo